

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان عجب شیر

دبستان و پیش دبستان گل مریم

گردآورنده : رباب رحمانی

سائش

سرآغاز = شروع

اکنون = حالا

پروردگار = خدا

عزیز = گرامی

نام = اسم

موفق = پیروز

غافل = بی خبر

زبان = ضرر

لحمک = یاری

پند = نصیحت

نشاط = شادابی، شادی

پاسکزارم = شکر می کنم

کشور = وطن، مهن

درس اول (کتابخانه کلاس ما)

می‌دزید = تکان می‌خورد	ملایم = آرام	وارد = داخل	مفید = بافایده
گفت و گو = مشورت، همفکری	ویره = مخصوص	پرسش = سوال	آخر = پایان
زیبا = قشنگ، خوشگل	پیشنهاد = نظر	مناسب = خوب	قطعه = تکه
فکر = اندیشه، نظر؛ عقیده	نظم = ترتیب	گروهی = دسته جمعی	تهیه = آماده
وقتی = هنگامی که، زمانیکه	دوست = یار، هدم، مونس	عزیز = گرامی	وارد ≠ خارج
احوال پرسی = باخبر شدن از حال یکدیگر			

مضاد

زیبا ≠ زشت	
پرسش ≠ پاسخ	مفید ≠ مضر
خیر ≠ بد	اول ≠ آخر
خوب ≠ بد	خیلی ≠ کمی
دست ≠ نادرست، غلط	با نظم ≠ بی نظم

درس دوم (مسجد محله می ما)

واژه = کلمه	نیز = همچنین	محله = قسمتی از شهر	خارج = بیرون
جماعت = گروهی از مردم	اولین = نخستین	خوب = نیک	خانه = منزل
جالب = شگفت انگیز	امام جماعت = پیش نماز	باخبر = آگاه	وجود دارد = هست
لبخند = تبسم، خندیدن بدون صدا	به طرف = به سوی	تشکر = سپاسگزاری	طرف = سمت
هنگامی که = وقتی که، زمانیکه	دلم می خواهد = دوست دارم	خارج می شدند = بیرون می رفتند	
مراسم مذهبی = دستورات دینی	سخنان = حرف ها، صحبت ها	کودکان = بچه ها	

متضاد

بیدار ≠ کم	اولین ≠ آخرین	خوشحال ≠ غمگین
بزرگ ≠ کوچک	چپ ≠ راست	خنده ≠ گریه

یار مهربان

یار = دوست

دانا = کسی که همه چیز را می داند

خوش بیان = خوش صحبت

پند = نصیحت

غافل = بی خبر

سود = فایده

سخن = حرف

درس سوم (خرس کو چولو)

بارہا = چندین بار، چندین دفعہ

تصمیم = ارادہ

نہنمیدہ بود = متوجہ شدہ بود

دلیل = علت

دوبارہ = بار دیگر

جواب داد = پاسخ داد

ناراحت = غمگین

کشیف = آلودہ

بیمار = مریض

اول = ابتدا

سالم = تندرست، سلامت

پاکیزہ = تمیز

خوش حال = شاد

بجنگم = دعوا کنم

بجنگد = مبارزہ کند

بقیہ = ادامہ

این طوری = این شکلی

اما = ولی

میکروب ہا = موجودات ریزی کہ با چشم دیدہ نمی شوند

مضاف

زود ≠ دیر

جواب ≠ سوال

بالا ≠ پایین

کم ≠ زیاد

روز ≠ شب

بعد ≠ قبل

رفت ≠ آمد

خوشحال ≠ ناراحت

زیر ≠ رو

کثیف ≠ تمیز

درس چهارم (مدرسه می خرکوش ها)

معلم = آموزگار

منظر = چشم به راه

پرسش = سوال

مثل = مانند، شبیه

سرود = آواز

لذت = خوشی، احساس خوشی

تمیز = پاکیزه

مواظبت = نگهداری، مراقبت

بیرون = خارج

مثلاً = برای مثال

اتفاق = پیش آمد

فکر = اندیشه

سالم = درود

همیشه = مداوم

مثل = مانند

صدا = وقتی چیزی بلرزود صدا تولید می شود، آوا

مضاف

پرسید ≠ جواب داد

تمام ≠ شروع

سلام ≠ خدا حافظ

پر ≠ خالی

سالم ≠ ناسالم

بلند ≠ کوتاه

درس پنجم (حویان در سگار)

زیاد = خیلی، فراوان

مزد = پاداش

نصیحت = پند، اندرز

حرف = سخن

بنجد = تبسم

نجات = ربانی

ناچار = به اجبار، ناگزیر

فکر = اندیشه

سیل = باران شدید

شروع = آغاز

صاحب = مالک

وانگهی = ناگهان

چرا = علف خوردن حیوانات

ناگهان = یک دفعه

مضاد

راست کو $\neq$ دروغ کو

بالا $\neq$ پایین

می فروخت $\neq$ می خرید

شدید $\neq$ آرام

درس ششم (کوشا و نوشا)

شیه = مثل، مانند

برنا = جوان

یادگیرید = بیاموزید

ترک کردند = رفتند

دانا = کسی که بسیار می داند

اسم = نام

قبول کرد = پذیرفت

اما = ولی

تلاش = کوشش، سعی

علم = دانش

کوشا = کسی که کوشش می کند

غیر از = به جز

نوشا = کسی که به دنبال بازیگوشی است

آزاد = رها

آموختن = یاد گرفتن

سرانجام = در پایان

فکر = نظر، عقیده، رای

لانه = آشیانه

فردوسی: یکی از شاعران بزرگ ایران

بود = باشد

توانا = کسی که می تواند هر کاری را انجام دهد (پرتوان)

امانت دار = کسی که از وسایل دیگران بخوبی نگهداری می کند

مضاد

همیشه $\neq$ هیچ وقت

دانا $\neq$ نادان

آسان $\neq$ سخت

مهربان $\neq$ نامهربان

برنا $\neq$ پیر

پیر $\neq$ جوان

درس، مضمت (دوستان ما)

کوشا = پرتلاش

پاکیزه = تمیز

پرکار = پرتلاش، سخت کوش

قشک = زیبا

خوش مزه = خوش طعم

نظم = ترتیب

بانشاط = شاد، سرحال

شاداب = شاد

کشاورز = دهمقان، زارع

دوستان = یاران

مامور = فرمان بر

منظمی = مرتبی

سخت کوش = پرتلاش

دوستان = یاران

سحر خیز = کسی که صبح زود بیدار می شود

زحمت کش = سخت کوش

ایجاد کرده است = به وجود آورده است

رفتگر = کسی که کوچه ها و خیابان ها را تمیز می کند

بنا = کسی که ساختمان می سازد

باغبان = کسی که گل و درخت می کارد

آفریده است = به وجود آورده است، خلق کرده است

متضاد

تشنه ≠ زشت

دختر ≠ پسر

خوش مزه ≠ بد مزه

روزانه ≠ شبانه

خانم ≠ آقا

شاد ≠ غمگین

منظم ≠ بی نظم

پرکار ≠ کم کار

دوست ≠ دشمن

زشت ≠ زیبا

درس، ششم (از همه مهربان تر)

حرف زدن: سخن گفتن

یاری = کمک

پرسید = سوال کرد

انسان ها = آدم ها

محبت = مهربانی

فهمیدم = متوجه شدم

دعا = حرف زدن با خدا

فهمید = متوجه شد

خیلی = زیاد، بسیار

سعی = تلاش، کوشش

تصمیم گرفت = اراده کرد

دوست بداری = دوست داشته باشی

درس نهم (زیارت)

داخل شد = وارد شد

گل دسته = مناره

تأشاکرد = نگاه کرد

اذان = اعلام وقت نماز

جمعیت = عده ای از مردم

نوباران = نورانی، درخشان

فراموش نمی کند = از یاد نمی برد

دسته دسته = گروه گروه

حرم = جای امن، دور مزار امامان

هرگز = هیچ کدام، هیچ وقت، اصلاً، ابد

دانه برمی چینند = دانه برمی داشتند و می خوردند

چلچراغ = چهل چراغ، لوسترهای چندشاخه ای بزرگ

مستفاد

اول وقت ≠ آخر وقت

هرگز ≠ همیشه

نزدیک ≠ دور

بیشتر ≠ کمتر

درس دهم (هنرمند)

سعی = تلاش، کوشش

یادگیرم = بیاموزم

صبر = حوصله، تحمل

موفق = پیروز

فکر = اندیشه، نظر، عقیده، راسی

هنرمند = باهنر، کسی که هنر دارد

بادقت = یعنی کسی که دقت دارد

خفاکر = کسی که با گل چترهایی زیبای سازد

مضاف

موفق ≠ ناموفق

دیشب ≠ دیروز

هنرمند ≠ بی هنر

امروز ≠ امشب

درس دوازدهم (فردوسی)

قدیمی = کهنه

اکنون = حالا

تصویر = عکس

پرکار = پرتلاش

فراوان = بسیار

بنا = ساختمان

قیمت = تکه

حفظ = نگهداری

حمله = دعوا، جنگ

سال گذشته = سال قبل

با ایمان = کسی که ایمان دارد

آرامگاه = محل آرامش ابدی

شاعر = کسی که شعر می گوید

مضاد

عظیم ≠ کوچک ترین

آباد ≠ خراب

دورتر ≠ نزدیک تر

با ارزش ≠ بی ارزش

درس سیزدهم (ایران زیبا)

زیارتگاه = محل زیارت

پرتلاش = پرکار

حمله = هجوم

قسمت بایی = تکه بایی

ماست = ازما است

قدیمی = کهنه

باایمان = مؤمن

کشور = وطن، سرزمین، میهن

مضاف

فراوان ≠ کم

قدیم ≠ جدید

دشمنان ≠ دوستان

درس چهاردهم (پرچم)

نسیم = باد ملایم

وسط = میان

وارد = داخل

لذت = خوشی

گذشته = قبل

مثل = مانند، شبیه

صلح = آشتی، دوستی

میهن = وطن

سربلندی = افتخار

گذشته = قبل

فرق = تفاوت، اختلاف

بهنگام = وقت

احساس کردن = حس کردن

سرخ = قرمز

قشنگ = زیبا، خوشگل

نشانه = علامت

دوباره = یک بار دیگر

صبحگاهی = بهنگام صبح

دفاع = نگره داری، موانعت

نگاه می کنم = می بینم، تماشا می کنم

می وزید = تکان می خورد، حرکت می کرد

مضاف

آهسته ≠ تند   صلح ≠ جنگ   گذشته ≠ آینده   فرق ≠ شباهت   زیاده ≠ زشت تر

درس پانزدهم (نوروز)

آغاز = شروع

جدید = تازه، نو

آماده = مهیا

پایان = آخر

اعضا = افراد

سرسبزی = خرمی

تحويل سال = شروع سال

می گذرانند = قرار می دهند

آرامگاه = محل آرامیدن

درگذشتگان = مرده ها

جشن = سور، مهمانی

نوروز = روز اول فروردین، روز نو

مضاف

تختین ≠ آخرین

کنه ≠ جدید

پایان ≠ شروع

درس شانزدهم (پرواز قطره)

وسط = میان

نیاز = احتیاج

طلایی = زرد

این قدر = این اندازه

بعد = پس

همراه = دنبال

تکه = قطعه

پراکنده = پخش

ناگهان = یک دفعه

فریاد = داد

اطراف = دور و بر

مثل = مانند، شبیه

تندی = شدیدی

طلایی = زرد

دوباره = بار دیگر

حالا = الان، اکنون

نخاه می کرد = تماشا می کرد

سیراب = پر آب، بی نیاز از آب

مضاد

شدید ≠ آرام

سرد ≠ گرم

تازه ≠ سیراب

کرم ≠ سرا

درس ہفتم (مثل دانشمندان)

صبر = حوصلہ

جانور = جاندار

حیوانات = جانوران

نگاہ کردن = تماشا کردن

سجاقک = نوعی حشرہ

کثیف = چرک، آلودہ

آسیب = کزند، صدمہ

دانشمندان = کسانی کہ دانا و عالم ہستند

آدم شناس = کسی کہ انسانہارامی شناسد

جانور شناس = کسی کہ دبارہ می زندگی جانوران تحقیق می کند

طبیعت = سرشت، نہاد، جایی کہ مردم در آن آفریدہ شدہ اند

پیروز باشید